

Aan de leden van de
gemeenteraad van De Bilt

datum: 26 mei 2010	e-mail: bruinss@debilt.nl	bijlage: Rapport
uw kenmerk:	doorkiesnr.: 228 9 167	afdeling: -
ons kenmerk:	Contactpersoon: S.E.M. Bruins	onderwerp: Onderzoek Kwaliteit Groenbeheer

Geachte leden van de Raad,

De Rekenkamercommissie De Bilt heeft onderzoek uitgevoerd naar het groenbeheer van de openbare ruimte. De resultaten van het onderzoek zijn opgenomen in het rapport 'Kwaliteit Groenbeheer Gemeente de Bilt'.

Het gaat om een analyse van de uitvoering van het in 2002 vastgestelde en vervolgens in uitvoering genomen 'Groenbeheerplan gemeente De Bilt'. Door het vaststellen van dit plan heeft vanaf mei 2002 het groenbeheer in De Bilt veranderingen ondergaan. Het beheerplan betreft drie onderhoudsactiviteiten: Het onderhoud van plantsoenen en grasvelden, het onkruid op verhardingen en het ruimen van maatschappelijk afval (zwerfvuil).

Aanleiding

Het groenonderhoud van de openbare ruimte is voor inwoners een gemeentelijke taak waarop zij goed zicht hebben. Daarnaast vraagt groenonderhoud substantiële jaarlijkse uitgaven. Tevens wilde de Rekenkamercommissie na zeven jaar werken met het Groenbeheerplan 2002 nagaan of het onderhoud, gegeven de gekozen onderhoudsniveaus, goed wordt uitgevoerd.

Hoofdvraag die beantwoord diende te worden is: Heeft het beheerplan 2002 de gewenste effecten gehad?

De Rekenkamercommissie heeft een aantal conclusies en aanbevelingen geformuleerd en gaat graag met u hierover in gesprek tijdens een commissie- of raadsvergadering.

Conclusies

De belangrijkste conclusies zijn:

- A. Veranderingen en vergelijkingen zijn moeilijk te volgen in de begroting en jaarrekening
- B. Met betrekking tot het onderhoud van bestrating en beplanting zijn verbeteringen noodzakelijk. Er ontstaat te groot achterstallig onderhoud. Op termijn zullen impulsinvesteringen nodig zijn om dit achterstallig onderhoud weg te werken.
- C. Het beheer van de groenvoorzieningen is gebaat bij een duidelijke langdurige visie en beleid.
- D. Uit de aangeleverde documenten met betrekking tot de communicatie met bewoners kan worden opgemaakt dat er geen duidelijk protocol is.
- E. Tot medio 2009 was er in de gemeente nog geen goed werkend klachtenregistratiesysteem.

Aanbevelingen

De rekenkamercommissie doet een aantal aanbevelingen voor verbetering. De aanbevelingen zijn onder andere gericht op het structureren van de begroting, het in kaart brengen van de te renoveren gebieden, toezicht houden op de uitbestede werkzaamheden en op een helder klachtenregistratiesysteem.

De aanbevelingen luiden:

1. Naast een eenduidige opzet verdient het aanbeveling consequent te zijn in de begrotingsposten.
2. Er dient planmatig structureel gerenoveerd te worden.
3. Het verdient aanbeveling om de te renoveren beplanting en gras over een periode van ca. 10 jaar aan te geven op een kaart. Met kleur kan aangegeven worden in welk jaar renovatie van de verschillende beplantingen nodig is. Hierdoor ontstaat een duidelijk overzicht en kan gemakkelijk bepaald worden of de renovatiedoelstellingen zijn gehaald. Zo'n kaart kan ook gebruikt worden om de renovaties af te stemmen met andere werkzaamheden (bijv. vernieuwen riolering).
4. Het verdient aanbeveling om verantwoording af te leggen over wat er met de beschikbaar gestelde budgetten is gebeurd nadat het beleid was bijgesteld.
5. Het verdient aanbeveling duidelijkheid te verschaffen waarom vastgesteld beleid ten aanzien van de verkoop van voortuinen en snippergroen niet is uitgevoerd.
6. Het verdient aanbeveling goed toezicht te houden op uitbestede werkzaamheden.
7. Het verdient aanbeveling jaarlijks te rapporteren over de kwaliteit van onderhoud die is ingekocht en over de wijze waarop de controle heeft plaatsgevonden.
8. Het verdient aanbeveling om de kwaliteitsniveaus voor de lange(re) termijn nog eens tegen het licht te houden en eventueel te herdefiniëren.
9. Het verdient aanbeveling om bij de voorbereiding van werkzaamheden die direct invloed hebben op de uitstraling van de openbare ruimte de communicatie goed te regelen en dit in een jaarlijks geactualiseerd protocol vast te leggen.
10. Het verdient aanbeveling in de toelichting bij de jaarrekening te rapporteren over:
 - a. de werking van het ingevoerde klachtenregistratiesysteem; bij iedereen bekend en exact bijgehouden;
 - b. de resultaten van de klachten;
 - c. de trends die zich aftekenen;
 - d. de (on)tevredenheid over de afhandeling van klachten;
 - e. welke bijdragen worden geleverd om de kwaliteit van het onderhoud van de openbare ruimte op peil te houden dan wel te verbeteren.

Bestuurlijke reactie en nawoord Rekenkamercommissie

De reactie van het college van B&W is als bijlage in het rapport opgenomen.

De rekenkamercommissie wil hieronder graag een aantal opmerkingen maken bij de reactie van het college.

Allereerst de algemene opmerkingen die het college maakt over de methodologie die de onderzoekers gebruikt hebben. Het college kent een zwaarder accent toe aan de interviews dan de rekenkamercommissie in het rapport doet. De conclusies die in het rapport staan worden getrokken uit de door de gemeente aangeleverde stukken. 'De' mening van bewoners wordt bepaald aan de hand van de twee interviews, dat zijn er inderdaad weinig. Maar ook gesprekken tijdens de schouwingen en de burgerpeiling 2009 zijn meegenomen (p.16). De resultaten van die laatste twee onderdelen bevestigen de uitkomsten uit de interviews

Ook oefent het college kritiek uit op de eenmalige schouw en het moment waarop die plaatsvond. De schouw is inderdaad een momentopname. (pag. 15) Het bureau dat het onderzoek uitvoerde staat ervoor garant dat de schouw gebaseerd is op een objectieve waarneming, op willekeurige locaties, op basis van vaststaande maatstaven en normen die de gemeente ook gebruikt, tevens rekening houdend met het seizoen. De rekenkamercommissie is dan ook van mening dat er wel degelijk conclusies kunnen worden verbonden aan de hand van deze schouwingen in de gemeente.

De opmerkingen over budgetten en bedragen bevestigen ons inziens onze aanbeveling om naast een eenduidige opzet consequent te zijn in de begrotingsposten. In de opmerkingen van het college over pagina 5, 6, 8 en 14 over budgetten komt het college met nieuwe bedragen. Die hadden ons inziens inzichtelijk moeten zijn in de aangeleverde stukken aan de onderzoekers. Er is nu informatie toegevoegd die niet traceerbaar was tijdens het onderzoek, daarom verwijzen wij nogmaals naar de aanbeveling inzake de transparantie van begrotingsposten. Voor omvorming was extra geld gereserveerd, we hebben geconcludeerd dat niet te achterhalen is wat daarmee gebeurd is. Het college komt naar aanleiding van pag. 8 van het rapport met informatie die aanvankelijk niet werd geleverd:

("aankoop van plantmateriaal, ongeveer (!) eenzelfde bedrag voor opplanten en aankoop van plantmateriaal waardoor de werkelijke bestede kosten zouden uitkomen op € 210.000,-.") Ook wordt nu melding gemaakt van een totale investering van € 200.000,- voor renovatie van elementen in parken zoals paden vijvers, bruggen en plantenbakken.

Deze toevoegingen nadat het rapport was afgerond sterken de rekenkamercommissie in de conclusie dat de financiële consequenties van het gevoerde beleid van omvormingen niet zijn te achterhalen.

Een andere belangrijke aanbeveling was het inzichtelijk maken van wat nagestreefd wordt, welke kwaliteit van onderhoud is ingekocht. Daarmee hangen de laatste twee opmerkingen over pagina 12 samen. In een jaarlijkse rapportage kan daarnaast ook uitleg gegeven worden over de wijze waarop controle heeft plaatsgevonden. Eventueel kunnen de kwaliteitsniveaus nog eens geherdefinieerd worden, wanneer de niveaus niet haalbaar zijn met het beschikbare budget, zo bevelen wij aan op pagina 16 van het rapport. Toezicht houden op uitbestede werkzaamheden is essentieel voor het behoud van het kwaliteitsniveaus. Bij het niet voldoen aan de eisen moet men niet terugdeinzen voor een 'juridisch complexe' ingebrekestelling, maar scherp stellen wie de opdrachtgever is.

- Uitvoering van het vastgestelde beleid om snippergroen en voortuinen te verkopen is vertraagd, geeft het college aan. Het ligt in de lijn van onze aanbevelingen deze verkoop af te ronden.

- Voor wat betreft het (nieuwe) klachtensysteem is het inderdaad goed te monitoren hoe dit werkt, door in de toelichting bij de jaarrekening te rapporteren over de voortgang. Verder zijn wij verheugd over de voornemens rondom de communicatie richting inwoners over het groenonderhoud.

Tot slot

De rekenkamercommissie adviseert de gemeenteraad de conclusies en aanbevelingen over te nemen, maar ook om een evaluatiemoment in te plannen, waarbij het college uitleg kan geven over wat er met de aanbevelingen gedaan is.

De Rekenkamercommissie is uiteraard bereid het rapport toe te lichten en vragen over het rapport te beantwoorden.

Hoogachtend,

De heer drs. P.H. de Jong
Voorzitter Rekenkamercommissie De Bilt